

Skanderborg, den 20. januar 2016
CEL/HSA/BI

DANVA notat

Vedr.: L 91 – Fremlæggelse af problemstillinger for Folketingets Energi-, Forsynings og Klimaudvalg

Den danske vandsektor deler visionen fra den politiske aftale om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor "om en økonomisk effektiv vandsektor, der leverer vand- og spildevandsrensning af høj miljø- og sundhedsmæssig kvalitet gennem optimal udnyttelse af ressourcer og anvendelse af bedst mulige teknologier". Men når DANVA ser på indholdet og konsekvenser af det regelsæt, der skal honorere aftalen, er den økonomiske regulering ikke blot så stram, at den presser de øvrige dele af det politiske forlig. Den indeholder også flere forhold, som må formodes at være, det håber vi i hvert fald, utilsigtede. Men da, der er tale om forhold med store og uhensigtsmæssige konsekvenser, er det nødvendigt at rette op og finde løsninger. Derfor har DANVA bedt om foretræde for Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg

Opbremsnings af lånefinansiering og dermed færre investeringer i vente på kort og længere sigt

Vandsektoren lånefinansierer mange af sine aktiviteter i stedet for at opkræve midlerne hos forbrugerne, hvilket genererer låneomkostninger. Imidlertid er der ikke taget højde for låneomkostninger i hverken lovforslag eller udkast til bekendtgørelser. I forhold til omkostningerne fra allerede optagne lån, så går DANVA ud fra at der vil ske en rettelse, så de kommer til at indgå i grundlaget for vandselskabernes kommende økonomiske rammer. Dette er nødvendigt hvis ikke sektoren skal have et ekstra effektiviseringskrav på 350 mio. kr., men medfører samtidigt, at selskaberne bliver pålagt effektiviseringskrav på fastlåste renteomkostninger. Derudover skal vandselskaberne uanset effektiviseringskrav finde en måde at finansiere rentestigninger på, hvis ikke renten forbliver historisk lav.

Renteomkostninger forbundet med nye lån bliver ikke håndteret med det nuværende oplæg. Vandselskaberne har de seneste 3 år i gennemsnit optaget 1,9 mia. kr. årligt i ny gæld og forsætter denne udvikling forventer DANVA, at renteomkostningerne vil stige med ca. 50 mio. kr. årligt frem mod 2020. Dermed skal vandselskaberne finde 50 mio. kr. årligt via ekstraordinære effektiviseringer, svarende et årligt effektiviseringskrav på ca. 5 % af driftsomkostningerne eller ca. 200 mio. kr. årligt i 2020 (for branchen). Det vil være de selskaber, der investerer mest og dermed låner mest, der kommer til at mangle flest penge. DANVA har regnet på en case fra et selskab, der viser, at det pågældende selskab uden rentestigninger i 2020 må forvente at skulle finde 9 mio. kr. til renteomkostninger årligt ud af et nuværende prisloft på 101 mio. kr. til drift- og investering, svarende til en reduktion på ca. 9 %. Flere selskaber vil komme i en lignende situation og man må forvente, at de manglende penge til renteomkostninger vil føre til en opbremsning i låntagning og dermed de bagvedliggende investeringer.

DANVA opfordrer til:

1. Der skal gives tillæg til renteomkostninger for nye renteomkostninger i investeringsrammen. Det er vigtigt, at tillægget gives uanset om formålet er udskiftning af det selskabet allerede har fx nye ledninger eller der er tale om dækning af et nyt behov som fx et forbedret anlæg der skal honorere nye behov og ønsker.
2. Renteomkostninger bør undtages fra effektiviseringskrav, da de alene kan påvirkes ved spekulation.

Der mangler sikring af udskiftning af eksisterende anlæg også hos pressede selskaber.

Med oplægget til økonomisk regulering får de selskaber, der har de ældste anlæg, det laveste udgangspunkt i indtægtsrammen til brug for udskiftning af de eksisterende anlæg. Flere af disse selskaber har samtidigt de største behov for udskiftning. Anlæggene kan således være nedslidte på grund af den fremskredne alder og udskiftningen påkrævet, fordi ledningerne eksempelvis får brud, der svækker forsyningssikkerheden og øger driftsomkostningerne. Samtidig har oplægget til ny regulering fjernet sikkerhedsventilen i form af et tillæg, som sikrede, at vandselskaber altid kan afbetale på gæld og betale de tilhørende renteomkostninger. Det betyder, at selskaberne ikke længere økonomisk forsvarligt kan optage lån udover det, der er tillæg til i indtægtsrammen. Hvis der er tale om udskiftning af eksisterende anlæg, øges den økonomiske ramme ikke med øgede investeringer. Når den givne ramme er brugt, kan selskabet ikke optage yderligere gæld og er nødt til at stoppe investeringerne. Nogle selskaber står efter DANVAs oplysninger tæt på denne udfordring og må, hvis reglerne fastholdes, korrigere deres investeringsplaner. Manglende udskiftning af anlæg vil forventeligt betyde lavere forsyningssikkerhed og kvalitet.

DANVA foreslår:

1. Der indsættes en bestemmelse som sikrer, at også de mest pressede vandselskaber kan gennemføre udskiftning af eksisterende anlæg.

Tillæg for mål bliver afgørende både i forhold til miljø, forsyningssikkerhed, ressourceudnyttelse mv.

I den fremlagte økonomiske regulering bliver selskabernes økonomiske regulering og dermed indtægtsgrundlag låst fast på baggrund af det nuværende niveau. Niveaue kan udvides med omkostninger til aktiviteter og investeringer, der godkendes af kommunen eller staten. Det kan eksempelvis være til forebyggelse af oversvømmelser og klimaforandringer eller sikring af rent vand og god service. DANVA finder det meget positivt, at flere typer aktiviteter kan udløse mål. Vi forudser dog to store udfordringer, når det kommer til anvendelsen af regelsættet i praksis. For det første vil muligheden for tillæg blive aktuel i rigtig mange sammenhænge, hvor der må henvises til denne del af reglerne for løsning/finansiering af meget forskelligartede forhold. Det gælder eksempelvis klimasikring ved andre metoder end medfinansiering, udefra påtvungne ledningsomlægninger i forbindelse med fx motorvejsprojekter, udvidelse af ressourceudnyttelse i forbindelse med biogasproduktion og deltagelse i demonstrationsprojekter. Hvis ikke, der gives tillæg i forbindelse med sådanne aktiviteter, vil de enten skulle finansieres ved at skære ned andre steder eller undlades. For det andet er det uvist, hvilke krav der stilles til den kommunale/statslige godkendelse/fastlæggelse af målene og ikke mindst til dokumentation af de nødvendige omkostninger. De tidligere regler om miljø- og servicemål var oprindeligt uklare og blev stramt fortolket, hvilket medførte, at stort set ingen vandselskaber fik tillæg de før-

ste år. Det er meget vigtigt at forebygge en lignende situation, da de nye regler om mål spiller en endnu mere central rolle i reguleringen. De forventeligt mange ansøgninger om mål gør det endvidere meget vigtigt med et administrativt enkelt dokumentationskrav.

Et særskilt men meget væsentligt problem med omkostningerne til mål er, at de investeringsomkostninger, som er forbundet med målopfølgningen, efterfølgende underlægges effektiviseringer. Det er ikke muligt at effektivisere på den gennemførte investering efterfølgende, da pengene er brugt, og der skal derfor spares andre steder for at honorere effektiviseringskravet.

DANVA opfordrer til:

1. At de tilfælde, som allerede nu må forudsættes skal løses via reglerne om kommunale/statslige mål, angives som ikke udtømmende eksempler i lovbemærkningerne.
2. At kravene til målsætning og dokumentation fastlægges i lovbemærkningerne, og at der i forbindelse hermed stilles krav om en løsning, der medfører mindst muligt bureaukrati i implementering og administration som muligt.
3. At der ikke gives effektiviseringskrav til den del af tillægget, som skal finansiere investeringer, herunder renteomkostninger til opfyldelse af målet.